

Má obec ze zákona povinnost provádět údržby a opravy komunikací na svém území?

15.1.2025 - Dominik Hrubý | Sdružení místních samospráv ČR

Dotaz: Máme dotaz ohledně oprav a údržby místních komunikací v obci. Existuje nějaká povinnost daná zákonem, vyhláškou nebo podobně, která by obcím nařizovala provádět údržby a opravy komunikací na jejich území?

Odpověď:

Podle § 9 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích (dále jen „ZPK“) je vlastník dálnice, silnice nebo místní komunikace povinen vykonávat její správu zahrnující zejména pravidelné a mimořádné prohlídky, údržbu a opravy. Obec je podle § 9 odst. 1 ZPK vlastníkem pouze místních komunikací, pouze u nich tedy vykonává správu včetně údržby a oprav. Zároveň § 9 odst. 1 věta poslední ZPK stanoví, že stavba dálnice, silnice a místní komunikace není součástí pozemku.

§ 27 odst. 7 ZPK stanoví, že rozsah, způsob a časové lhůty pro odstraňování závad ve sjízdnosti dálnice, silnice a místní komunikace blíže vymezí prováděcí předpis. Tímto předpisem je vyhláška Ministerstva dopravy č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích. Údržbu a opravy konkrétně upravuje Příloha č. 5 vyhlášky.

§ 27 odst. 2 ZPK stanoví vlastníkově místní komunikace nebo chodníku povinnost nahradit škody vzniklé uživatelům těchto pozemních komunikací, jejichž příčinou byla závada ve sjízdnosti, pokud neprokáže, že nebylo v mezích jeho možností tuto závadu odstranit, u závady způsobené povětrnostními situacemi a jejich důsledky takovou závadu zmírnit, ani na ni předepsaným způsobem upozornit, a také škody. § 27 odst. 1 ZPK nicméně stanoví, že uživatelé místní komunikace nebo chodníku nemají nárok na náhradu škody, která jim vznikla ze stavebního stavu nebo dopravně technického stavu těchto pozemních komunikací.

Vyloučení nároku na náhradu škody § 27 odst. 1 ZPK odpovídá také ustanovení § 18 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích, který stanoví povinnost každého řidiče přizpůsobit předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat, rychlost své jízdy.

§ 47 vyhlášky upravuje zajišťování sjízdnosti čištěním komunikací. Čištění komunikací se podle § 47 odst. 1 vyhlášky provádí mimo jiné v těchto případech a termínech:

- po zimním období na místních komunikacích I. třídy nejpozději do 30. dubna, na silnicích II. a III. třídy a na místních komunikacích II. a III. třídy nejpozději do 31. května (odstranění zbytků zdrsňovacích materiálů, očištění dopravních značek a zařízení apod.),
- v období do 30. listopadu odstranění spadaneho listí a zajištění funkčnosti odvodnění,
- podle možností v průběhu zimního období odstraňování přebytkového zdrsňovacího materiálu.

V brzké době tedy obec bude mít povinnost provést čištění místních komunikací po zimním období – u místních komunikací I. třídy do 30. dubna, u místních komunikací II. a III. třídy do 31. května.

Zároveň platí, že podle § 19 odst. 1 § 28 odst. 1 ZPK při znečištění dálnice, silnice nebo místní komunikace, které způsobí nebo může způsobit závady ve sjízdnosti nebo schůdnosti, je musí ten,

kdo znečištění způsobil, bez průtahů odstranit a uvést tuto pozemní komunikaci do původního stavu; nestane-li se tak, je povinen uhradit vlastníkově této pozemní komunikace nebo správci náklady spojené s odstraněním znečištění a s uvedením pozemní komunikace do původního stavu.

Běžné znečištění vzniklé v souvislosti s povětrnostními podmínkami a s obecným veřejným užíváním pozemní komunikace (rozježděné bláto apod.) odstraňuje vlastník pozemní komunikace v rámci běžné údržby.

<https://www.smscr.cz/o-sms-cr/aktuality/ma-obec-ze-zakona-povinnost-provadet-udrzby-a-opravy-komunikaci-na-svem-uzemi-4074cs.html>